

HANDES AMSORYA

ZEITSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ԼԱԻՐԵՆՏԻ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ՝ «Նորագիւտ գիրք մնացորդաց»-ի լեզուական առանձնայատկութիւնները 1

ՌՈՒԲԷՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ (ԹԱՐՈՒՄԵԱՆ)՝ Հայոց տառաձևերը տառաբանութեան տեսակէտից 25

ՌՈՒԲԷՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ, ԿԱՐԷՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ՝ Արտաշիսեան պղնձէ դրամների նորայայտ խմբեր 75

ԲԱԲԿԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ՝ Հայոց գրերի ստեղծման թուականի շուրջ 121

ՆԱԶԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ՝ Հոմանիշների ձևագիր բառարանների տեսակներն ու կազմութիւնը 133

Հ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԶՏԻԿԵԱՆ՝ Երբայաբանութիւնները Սուրբ Գրքի հայկական թարգմանութեան մէջ 147

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ՝ Յարակրկնութիւնը գեղարուեստական խօսքում 167

ԱԼԵՔՍԱՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ՝ Սեբիոսի պատմութեան հատուածաբաժանման խնդիրը եւ Զուարթնոցի տաճարի կառուցման մասին գլուխը 213

ՊԱՐՈՅՐ ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ՝ Ո՛ւր տեղորոշել Անիի վիճազրի «Ախէլքաղաք»-ը 271

ԼԵՒՈՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ՝ Նուիրատուական յօդուածները կանոնական որոշումներում... . 281

ՄԻՍԱՔ Հ. ՃԷՎԱՀԻՐՃԵԱՆ՝ Սկեւոյ վանք 295

ՌՈՒԲԷՆ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ՝ Միջնադարեան Առինջ գիւղը... 313

ԳԱՅԵԱՆԷ ՔՈԶԱՐԵԱՆ՝ Խոսրովակերտ արքայական անտառապուրակը 339

ԱՍԱՏՈՒՐ ՓԱՇԱՅԵԱՆ՝ «Արհեստ համարողութեան»-ը հայ հնատիպ գրքի պատմութեան հոլովոյթում 345

Հ. ՄԵՍՐՈՊ ԹՈՓԱԼԵԱՆ՝ Դանիէլ Վարուժան. բանաստեղծի կազմաւորումին ազդակներէն մին 365

ՍԱՄՈՒԷԼ ՊՕՂՈՍԵԱՆ՝ Պօղոս Նուպարը եւ Հայկական հարցի զարգացումները 417

WOLFGANG SCHWAHN, PATRICIA ENGEL՝ Das Armenische Buch: Prototyp 447

ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ-ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ՝ Հ. Ն. Ակինեանի եւ Հ. Ոսկեանի նամակները Յարութիւն Քիւրտեանին 457

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏՔԷՆՈՍԵԱՆ՝ Նիկոլ Աղբալեան, Նամակներ. պաշտօնական գրութիւններ (գրախօսութիւն) 481

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԱԼՈՒՍՏ ԿԻԻԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՊԱՍՏՈՎ
THIS PUBLICATION HAS BEEN SUBSIDED BY
THE CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ
ՎԻԵՆԱ - ԵՐԵՒԱՆ, 2005

Herausgeber, Eigentümer und Verleger:
Mechitharisten-Congregation, 1070 Wien, Mechitaristengasse 4
Redaktion: P. Paul Kodjanian. Für den Inhalt verantwortlich: P. Elia Kilibashian

«ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹԻ

ՃԻ. ՏԱՐԻ - 2006

Կը խմբագրուի եւ կը հրատարակուի

ՄԵԽԻԹԱՐԻՍՏԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ Ի ՎԻԵՆՆԱ

Աշխատակցութեամբ ազգային եւ օտար բանասէրներու:

Բաժանորդագինն է ամէն երկրի համար՝

75€

Աւստրիա + 10% յաւելեալ արժէքի տուրք

"HANDES AMSORYA"

MONATSSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOGIE

CXX. - 2006

Herausgegeben und redigiert von der
MECHITHARISTEN-CONGREGATION IN WIEN

unter Mitwirkung von Armenisten.

Jahresbezugspreis ohne Postzusendung

75€

In Österreich + 10% MwSt.

REDAKTION VON "HANDES AMSORYA"

1070 Wien (Austria), Mechitaristengasse 4

INHALT

LAWRENTI HOVANNISSYAN. Sprachliche Besonderheiten in den
"Neugefundenen Büchern der Chronik" 1

RUBEN HAKOBYAN-TARUMYAN. Die armenische Schrift aus grammatologischer Sicht 25

RUBEN VARDANYAN, KAREN VARDANYAN. Neugefundene Kupfermünzen
von Artaxiden 75

BABKEN HARUTIUNYAN. Datum der Schaffung der armenischen Schrift 121.

NAZIK HOVANNISYAN. Arten und Gestaltung der handgeschriebenen Synonym-Wörterbücher .. 133

P. HAROUTIUN PZTIKIAN. Hebräismen in der armenischen Übersetzung der Bibel 147

ANDRANIK KARAPETYAN. Das Wiederholen in dem künstlerischen Satz 167

ALEXAN HAKOBYAN. Die Konstruktion der "Geschichte" des Sebios und das Kapitel über
den Bau der Kirche Zwartnotz 213

PAROUYR MOURADYAN. Lokalisierung des in der Inschrift von Ani erwähnten
Ortes "Akhelkaghak" 271

LEVON SARGSYAN. Die Schenkungsartikel in den kanonischen
Bestimmungen und Gesetzbüchern 281

MISSAK DJEVAHIRDJYAN. Das Kloster Skevra 295

RUBEN GASPARYAN. Das mittelalterliche Dorf Arindj und seine Stein-Denkmäler 313

GAYANE QOCHARYAN. Der von Khosrov bebaute Königswald 339

ASATUR PASCHAYAN. "Die Kunst des Rechnens" in der Geschichte der
älteren armenischen Druckschriften 345

P. MESROP TOPALIAN. Daniel Varujan. Der Bildungsweg des Dichters 365

SAMUEL POGHOSYAN. Poghos Nubar und die Entwicklung der armenischen Frage 417

WOLFGANG SCHWAHN, PATRICIA ENGEL. Das armenische Buch: Prototyp 447

GEVORG TER-VARDANIAN. Die Briefe von P. Nerses Akinian und
P. Hamazasp Oskian an Haroutiun Kurdian 457

VARDAN MATEOSSIAN. "Nikol Aghbalian, Briefe, amtliche Schriften" (Rezension) 481

ՀԱՆԴԵՍԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ Է ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ «ԱԼԻՍ
ՕՀԱՆՆԱՍԵԱՆ» ՀԱՅ ԴԱՍԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒԲՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ (www.digilib.am)

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ